

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitro
APARE SĂPTĂMĂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Sibiu

Str. Șaguna 8

<p>Abonamentul: Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni 150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. — Pentru America 8 Dolari</p>	<p>Articole și corespondențe se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.</p>	<p>Prețul inserțiilor au șir petii 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.</p>	<p>Abonamentele și inserțiile se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45</p>
--	--	--	---

Poziția dlui Lucian Blaga față de creștinism și ortodoxie

XI

Ortodoxia românească și mitul dlui Blaga

Din succinta noastră expunere s'a putut vedea poziția în care se află filosofia dlui Blaga față de creștinism. Ne-am silit să inducem și câteva din temeiurile cari pun mai presus de orice îndoială adevărul religiei și al creștinismului, față de încercarea dlui Blaga de-a nega acest adevăr.

Voim să anexăm la această expunere un capitol care nu face parte organică din dezvoltările de până acum, dar care aduce totuși un spor de lumină asupra temei tratate. Ne gândim să alegem câteva din elementele ortodoxiei românești, așa cum au fost formulate de dl Blaga și să le punem în comparație atât cu ortodoxia adevărată, cât și cu mitul, adică cu sistemul filosofic construit de Dsa.

Vom recunoaște dela început că în cartea „Spațiul mioritic” se cuprind lucruri remarcabile despre specificul românesc și ortodox. Faptul acesta ne arată că atunci când dl Blaga s'a aplecat cu dragoste asupra duhului autohton, lăsându-l pe acela să grăiască, fără să-l înăbușe cu pretențiile unei filosofii individualiste, a reușit să ne dea pagini minunate, în cari întreg românismul își recunoaște ceva din chipul lui și cari i-au creat dlui Blaga gloria de filosof al specificului nostru etnic și ortodox.

Din nenorocire însă dragostea și admirația, pe cari le mărturisea atunci pentru ortodoxie, n'au durat decât până a scris acea carte, căci tot sistemul filosofic al Dsale e direct opus trăsăturilor pe cari le descoperea chiar Dsa în spiritualitatea românească ortodoxă.

E adevărat că la cei cari au cetit cu spirit critic „Spațiul mioritic”, entuziasmul era bineșor temperat de faptul că dl Blaga privea ortodoxia numai ca stil, ca produs imanent și fatal al spiritului răsăritean, nu ca revelație. Dar, pe de altă parte, tocmai în această particularitate a punctului Dsale de vedere, acești moderați apreciatori ai paginilor din „Spațiul mioritic”, vedeau o garanție că filosofia dlui Blaga nu se va putea dezvolta decât în sensul acestor trăsături ale ortodoxiei românești.

Ne gândeam că un provăduitor al fatalismului stilistic, cum se prezenta dl Blaga, va ține să confirme și prin filosofia Dsale că nici un autentic gânditor al neamului nu poate ieși de sub determinantele stilistice zugrăvite de Dsa în „Spațiul mioritic”. Ceeace nu puteam aștepta, s'a întâmplat însă. E cazul acum să ne întrebăm cum a put scăpa gândirea Dsale de sub frânele stilistice românești, croind un sistem diametral opus?

Sau stilul românesc de care vorbește Dsa nu are nici o realitate, sau Dsa nu este în cecece a gândit personal — căci în „Spațiul mioritic” ne dă mai mult o descriere a unor stări obiective — un cugetător autentic al duhului românesc. Cum noi credem într'o anumită putere de inspirație a specificului național, opinăm pentru partea din urmă a alternativiei. Desigur nu acordăm specificului etnic și religios caracterul fatalist și atotputernic ce i-l acordă dl Blaga în contradicție cu mitul filosofic ce l-a construit, pentru că dacă i-am acorda asemenea caracter ar trebui să-l vedem pecetea imprimată pe orice gând și faptă românească. În realitate numai gânditorii și scriitorii cari se coboară, în înflorată tăcere și reculegere, în adâncul lor, care se identifică cu adâncul etnic, sunt în stare să surprindă în opera lor specificul spiritualității colective.

Dacă sunt purtați de superficiale ambiții de originalitate cu orice preț, sau copleșiți de cine știe ce admirație pentru lucruri străine, opera lor nu se mai prezintă ca un întreg organic răsărit din specificul etnic,

deși poate să mai prezinte din el vreo fășie, inestetice combinate, în ansamblul imitat după modele străine.

Dar contrazice oare sistemul filosofic al dlui Blaga de fapt trăsăturile spiritualității ortodoxe românești, prezentate de Dsa în „Spațiul mioritic”?

Faptul este în afară de orice îndoială.

Lăsând la o parte alternarea de deal și vale, așa numitul spațiu mioritic, care nu poate avea și nu are la dl Blaga nici o relevanță metafizică și e, ca factor de eficiență spirituală, de origine cu totul geografică, elementul principal pe care îl surprinde dl Blaga în spiritualitatea ortodoxă-românească și asupra căruia revine obsedant în mai multe capitole și sub diferite numiri (spiritualități bipolare, transcendentul care coboară, perspectiva sofianică) este acela al „transcendentului care coboară”.

Pe câtă vreme catolicismul și protestantismul d. Blaga le vede caracterizate prin efortul omului de-a se organiza în slujba transcendenței, respectiv de a se ridica de jos spre transcendent, ortodoxia e dominată, după Dsa, de convingerea că omul nu trebuie să facă nici un efort, căci transcendentul coboară dela sine.

Întâi să facem o scurtă critică acestui idei. Deși paginile, în cari dl Blaga descrie liniștea adâncă a călugărilor atoniți și trăirea în realitatea divină, cuprind mult adevăr, reducerea raportului dintre creștinul ortodox și divinitate la acțiunea exclusivă a celei din urmă, este unilaterală. D. Lucian Blaga prezintă pe omul ortodox ca pe o ființă cu totul inactivă ce așteaptă în pasivitate completă coborârea transcendentului.

Chestiunea e cu mult mai complexă decum o înfățișează dl Blaga, imitând judecățile disprețuitoare ce le rosteau până de curând reprezentanții Apusului asupra acestui Răsărit, care ar fi incapabil de eforturi și ostil oricărei afirmări a omului.

E de remarcat că doctrina predestinaționistă n'a apărut nici odată în cuprinsul ortodoxiei. Ea e specifică protestantismului și cu deosebire calvinismului, adică tocmai popoarelor cari s'au dovedit ca cele mai active și mai întreprinzătoare, creind marile imperii coloniale și comerțul mondial. Insuși stilul gotic, pe care-l dă dl Blaga ca exemplu al efortului protestant de-a se ridica spre transcendent, nu e o creație protestantă, ci catolică. La apariția protestantismului el a încetat de-a mai exista.

Întreaga chestiune prin urmare trebuie privită sub un unghi mai complex.

Răsăritul ortodox nu e dominat numai de convingerea că transcendentul coboară, ci și de conștiința că el nu coboară decât dacă omul se silește prin eforturile proprii să se facă apt să-l primească. E o continuă sinergie, o colaborare armonică și permanentă între voia omului și harul divin. Aceasta-i doctrina Bisericii ortodoxe și aceasta-i practica creștinătății răsăritene. Nici-un creștin ortodox nu cugetă că păcatul nu e posibil, sau că păcătoșii sunt mântuiți cu sila. Indiferentismul moral nu e ceva propriu spiritualității răsăritene.

Dacă privim serios lucrurile, nu există creștinătate care să facă atât de mari eforturi în vederea învrednicirii de harul dumnezeesc, ca cea ortodoxă. Posturile, înghenuncherile, milosteniile, vegherile sunt ceva specific ortodox.

Monahismul cu cutremurătoarele lui strădanii de purificare a apărut în Răsărit și Apuseni, transplantându-l la ei, erau copleșiți de admirație față de aceste eforturi și n'au îndrăsnit niciodată, afară de cazuri sporadice, să se ridice la înălțimea acestor maeștrii din Răsărit. Până azi Apusul refuză privațiunile postului și ale celorlalte

forme de așezare monahală și obștească, atât de obișnuite la popoarele din Răsărit.

Dacă și-ar fi luat dl Lucian Blaga osteneala să cetească Filocalia, sau să viziteze o mănăstire ortodoxă în care s'au păstrat tradițiile noastre, ar fi constatat cu câtă scrupulozitate și încordare se urmărește zi de zi și ceas de ceas purificarea fapturii prin atențiune la orice gând necurat, prin desrădăcinarea oricărei patimi și dorinți, oricât de mascate în înfățișări nobile. Vederea, înțelegerea adevărată a vieții, simțirea legăturii cu Dumnezeu nu se poate dobândi decât treptat, cu prețul acestui necurmat urcuș moral, atât de ostentor.

Nu prin subconștient e credincios răsăriteanul, cum afirmă dl Blaga, ci printr'o victorie continuă asupra tuturor patimilor și gândurilor ce pornesc din subconștient, printr'o victorie a trezviei, a spiritului, asupra subconștientului.

Dl Blaga spune despre creștinul răsăritean: „Faptele, necăutate ca atare, par a fi crescut înăuntru, și când se ivesc, ele cad, ca niște fructe coapte”. (Spațiul mioritic pg. 76). Ce ușor ar fi oricine creștin adevărat dacă ar cădea din noi și credința și faptele așa cum „cade para mălăiață în gura lui nătăfleată”. Dl Blaga n'a văzut eforturile de perfecționare ce premerg acestei căderi ușoare a faptelor din om.

Dsa găsește cuvinte nimerite când descrie pe călugării atoniți astfel:

„Au acești călugări o liniște interioară de necrezut, o transparență a vieții sufletești și o lumină, care le străbate toată făptura și care se comunică fără putință de împotrivire, mediului înconjurător. Credința lor a devenit cu adevărat substanță organică” (op. c. pg. 75).

Dar până la această stare, câtor strădării ascetice nu s'au supus acești călugări, și chiar acum, când arată atâta liniște, câtă încordare lăuntrică, adâncă, nu este în ei!

Peste tot dacă popoarele ortodoxe fac binele mai ușor, aceasta nu se datorește unei fatalități organice, ci unei educații îndelungate ce-au primit-o în această direcție din partea Bisericii.

Așadar chestiunea „pasivismului” răsăritean și a „activismului” apusean nu e atât de simplă.

Există și în Răsărit un activism, dar el e de interior, el e pus în slujba adevăratei perfecțiuni a omului. Dimpotrivă activismul apusean nu are caracter religios. El e exterior, se îndreaptă asupra naturii, nu asupra omului pentru a-l desăvârși, are scopuri cu totul imanente și materialiste.

Protestantismul cel puțin mărturisește categoric că mântuirea se dobândește fără fapte, „sola fida”. Omul nu poate face nimic pentru a contribui la mântuirea sa. (Mă mir cum a putut vedea dl Blaga la protestanți o strădanie uriașă a omului în vederea mântuirii!). Orice ar face omul e rău. Dumnezeu trimite cui vrea darul credinței, indiferent de faptele lui, iar acest dar al credinței nu are puterea să-l schimbe pe om în bine cât e pe pământ și să-l determine la fapte bune.

Dacă însă faptele omului pe pământ rămân fatalmente rele, el e dispensat de-a se mai strădui spre cecece e bun. Omul dobândește o neîngrădită libertate în a face ce-i place, nemaî fiind împedat de scrupule morale. Așa se explică marea putere colonială și comercială la care au ajuns popoarele calvine, nestingherite în avântul lor de câștig și de dominație de considerații morale și religioase. Așa se explică admirabilele virtuți utilitariste de disciplină, ordine și tenacitate, pe cari le au popoarele apusene, cum arată și unii concetățeni ai noștri, dar și lipsa virtuților cu adevărat creștine, ca bunătatea, iertarea, ospitalitatea, abnegația etc.

Acesta-i activismul Apusului, care în fond înseamnă un mare pesimism în ce privește posibilitatea de perfecționare a omului și o totală renunțare la activitate în această direcție, o sustragere a comportării omului de sub comandamentele creștine. Creștinismul apusean și-a pierdut virusul etic, devenind simplu pretext de filosofare asupra credinței.

Transfigurări...

Se întâmplă adesea ca, în urma unor puternice cutremure, să făşonească din pământ isvoare, a căror binecuvântată apă fertilizează arzătoare pustii de nisip, fecundăază locuri bătute de secetă, urgisite de oameni şi ocolite de vietăţi. Când au loc asemenea fenomene, natura se schimbă pe încetul, pustiul se îmbracă în haină de verdeaţă şi din loc blestemat şi ocolit, devine oază plină de răcoare, popas de odihnă căutat de caravanele împovărate şi de călătorii oboşiți.

Această curioasă transformare, care în lumea fizică se întâmplă în urma unor cataclisme înfricoşate, are un şi mai admirabil revers în lumea sufletească. Câte transformări nu se cunosc în această lume sufletească plină de mister şi de necunoscut, transformări ce au loc întotdeauna în urma unor puternice şgduiri. Se vede că totul în lume a fost creat după acelaşi plan şi de către un preînțelept Creator, care »toate într-o înțelepciune le-a făcut«, cum glăsuieşte așa de frumos psalmistul.

Ar putea cineva număra pe toți păcătoșii întorși de pe calea pierzării,

în momentul când moartea cu mâna-i de ghiată le atinge frunțile pomorâte? Ar putea socoti cineva pe toți nelegiuții întorși de pe calea fărădelegilor în clipa când viața lor sau a celor din apropierea lor trecea examenul morții? Nu, căci numărul lor e nesfârșit și se va continua cât vor fi veacuri și suflet omenesc.

Întoarcerea aceasta, a celui ră-tăcit, se chiamă convertire sau transfigurare; convertire, pentru că sufletul își părăsește drumul de întunec, pe care a mers ani de regret, revenind, cu ochi plânși de regretul zlelor pierdute în deșertăciuni, la calea pe care l-a îndreptat Făcătorul său; transfigurare, pentru că chipul lui Dumnezeu, din ființa celui pierdut, îngroșat de noroiul păcatelor, se transfigurează încetul pe încetul sub flacăra suferințelor, uitând cu totul deșertăciunile vieții de ieri și trudind amarnic pe calea unei noi vieți plină de lumină și de înseninări cerești.

Nu voesc să număr exemple de transfigurări din lumea celor dispăruți, din lumea celor de ieri, ci exemple ce se petrec azi, sub ochii noastre, sau despre cari auzim zilnic că

se întâmplă acolo departe în nesfârșitele pustii rusești, unde moartea ucide, unde sufletul geme în dureri.

Au plecat mulți, poate, cu pustiul în suflet, cu ruini în inimi, cu o credință sfărâmată, cu un ideal pierdut. Au plecat poate mulți fără nădejdea zilei de mâine, fără speranța unui supraomesc ajutor în clipe supreme, și iată-i întorși înapoi cu ochi înseninați de o nouă lumină, de o nouă viață.

În clipele când totul li se părea pierdut, acești convertiți au simțit adierile unei noi vieți, au întrevăzut zăriștile de lumină ale unei alte lumi. În pustiul lor sufletească, cutremurul morții a frânt peșterile păcatului și apa binecuvântării a țâșnit cristalină și răcoritoare transformând în oază de lumină și verdeață tot ce era uscat și sec.

Am vorbit cu asemenea oameni și am văzut roadele unor asemenea transformări. Se întoarseseră, frânți de lupte și de trude, să-și odihnească trupurile sdrențuite de gloanțe, ciopârțite de obuze, arse de flăcări. De trei ori fusese refăcuți, și din cei cari au plecat la început, abia vre-o șaptesprezece de s'au mai întors integri.

Biserica satului în care poposiră pentru refăcere, nereparată, părea o mireasă lipsită de podoabă și frumu-

șețe, căci vremea și intemperiiile ei i le răpiră pe cele care le avusesse odinioară. Și nu au stat mult pe gânduri acești oameni, în inima cărora mijiseră alte zări, ci s'au apucat de lucru, muncind zi și noapte dela maior — un erou de legendă, — până la ultimul soldat să repare locașul Celui Preaînalt....

— Imi pare curios, domnule maior, că în loc să vă odihniți, după ce ați sângerat pe toate coclaurile dela Prut la Dalnic și Odesa, v'ati apucat de o nouă muncă...

— M'am apucat părinte, căci nu știu cum aş putea mulțumi lui Dumnezeu, că mi-am revăzut din nou familia și țara și că am înfrânt pe dușman sfidând de mii de ori moartea. Când totul era un iad și în aer și pe pământ, doar pe Dumnezeu îl mai aveam, și adesea ne întrebam mirati, când se potolea infernul, cine și pentru ce ne-a scăpat?

Așa mi-a răspuns maiorul Gheorghe Aldea și nu voi uita niciodată scena impresionantă ce mi-a povestit-o, scenă de un ceresc sublim petrecută în clipa atacului, în fața morții:

— Eram pe colină și dădusem ordinul de atac, spunea maiorul. La prima raheită, nu s'a mișcat nimeni. La a doua privesc ostașii înșuruiți pe o vale și atunci ca la o comandă

Unde ne-a dus activismul Apusului ne-o arată stările de azi și decăderea actuală a omului la o simplă anexă a naturii. Apusul nu și-a pus problema mântuirii omului, ci a satisfacerii lui biologice. Într'un eseu despre sensul ci oanei (Gândirea, Martie 1942) scriam: „Răsăriteanul nu manifestă activismul Apuseanului, care e exterior, ci un activism de intensitate, de ordin religios și etic“. Activismul Apusului nu desrobește natura și pe om de sub păcat, pentru că el are numai scopuri economice. Singur activismul Răsăritului reușește să producă modificări morale în om, fiind purtat de scopuri religioase și folosind mijloace adecvate.

Complotând ideea unilaterală a dlui Blaga despre transcendentul care coboară, cu aceea a omului care se pregătește pentru primirea lui, vom avea viziunea unei voințe comune de apropiere și de întâlnire din partea lui Dumnezeu și a omului.

Care este acum ideea principală a mitului filosofic construit de dl Blaga? Este aceea a unui Mare Anonim care, departe de-a se coborâ condescendent și iubit spre făptură, sau de-a o lăsa pe aceasta să se apropie de el, veghează cu teamă la păstrarea distanței. El nici nu coboară la făptură, nici nu îngăduie făpturii să se înalțe spre el. Se apără cu picioarele și cu ghiarele de cățărările făpturii, temându-se să nu-l doboare de pe parapet și să se așeze ea în locul lui.

E un Mare Anonim mic la suflet și fricos. E o plămuire absurdă, căci o ființă supremă trebuie să aibă atributul de absolută, iar absolutul nu se poate teme și nu are de cine se teme.

Dar abstrăgând de caracterul acesta ilogic al Marelui Anonim, trebuie să constatăm că chipul și comportarea lui stă în contradicție radicală cu viziunea ortodoxă despre Părintele care caută și coboară cu bunăvoință la făptură. În special e în contradicție cu forma unilaterală în care a surpirat o dl Blaga, ca transcendentă ce coboară chiar fără eforturile făpturii.

Viziunea unei vieți pământestii ce se desfășoară sub fatalitatea distanței de divinitate e mai degrabă caracteristică protestantismului. Dumnezeu lipsit de trăsături părintești, despotul nepăsător la căutările făpturii, e Dumnezeu lui Calvin, iar ideea pesimistă că orice ar face făptura nu se poate împărtăși în viața aceasta de harul divin, e ideea fundamentală a întregului protestantism.

Filosofia dlui Blaga se vedește a purta nu numai pecetea filosofiei germane, ci și a protestantismului german, în care aceea își are substratul. Subiectivismul filosofiei germane, ca individualism și neîncredere în putința de-a cunoaște realitatea și de-a intra în comuniune cu ea, nu e specific ortodoxiei, ci își are izvorul în protestantismul pesimist al lui „sola fide“, care afirmă că toate puterile cognitive și etice ale omului sunt definitiv distruse prin păcat.

Dl Blaga a văzut relativ just trăsătura fundamentală a ortodoxiei în încrederea optimistă în bunăvoința lui Dumnezeu care nu părăsește pe om, ci îi vine aproape spre ajutor și mântuire. Dar când a purces la construirea sistemului propriu s'a plasat la antipodul acestei viziuni. Ortodoxia e sofianică, după chiar expresia Dsale. Mitul filosofic construit de Dsa e antisofianic.

Sofianicul e o fatalitate stilistică a românismului ortodox. Cum s'a putut sustrage Dsa de sub această

fatalitate? Nu-și infirmă prin sistemul Dsale întreaga teorie despre stil, adică titlul de glorie al filosofiei Dsale?

Am mai putea întreba: dacă existența frânelor stilistice indică spre o realitate supremă ce are interes să rețeze toate avânturile omului spre ea și să păstreze distanța, cum e posibil ca specificul românesc să conștientizeze într'o viziune tocmai contrară acestei stări faptice a lucrurilor. Dacă ortodoxia e convingere despre transcendentul care coboară, iar transcendentul nici gând n'are să coboare, ortodoxia e viziunea cea mai contrară realității. Cum s'a putut naște ea atunci? Și cum de se menține?

Cum de n'a putut neamul românesc până acum să vadă oecaze a văzut dl Blaga, caracterul invers al stării de fapt a lucrurilor? Nu l-au lăsat frânele stilistice? Dar pe Dsa cum l-au lăsat?

Caracterul antiortodox și deci antiromânesc — căci chiar Dsa a recunoscut împletirea acestor două realități în „Spațiul mioritic“ — al filosofiei dlui Blaga s'ar putea semnala și în alte multe privințe.

Noi ne mulțumim deocamdată să indicăm următoarea opoziție:

Ortodoxia este sobornicească, adică etică și comunitară.

Filosofia Dsale este individualistă și antietică.

Din pilda Dumnezeului cel bun, care din iubire coboară la noi, învățăm să ne comportăm și noi oamenii între olaltă cu iubire, să ne înfrățim în comuniune cu semenii.

În filosofia dlui Blaga nu există comuniune. El e închis în sine și în iluziile sale. Nu cunoaște nimic din realitate; nu știe de există vre-un semen și nu poate recunoaște nici o datorie de a-l iubi, dacă pilda ce i-o dă Marele Anonim, care trebuie privită ca o lege fundamentală a vieții, este aceea a egoismului și a temerii de altul.

E o filosofie bazată pe teoria monadelor.

Filosofia dlui Blaga nu cunoaște libertate, păcat și virtuți, obligații și răspundere. Aceste probleme, cari formează însuși conținutul filosofiei contemporane, nu sunt prezente în filosofia Dsale.

E o filosofie după stilul veacului al 19-lea. O filosofie cu care spiritul contemporan, în fața căruia au izbucnit cu o imperativă forță marile probleme și răspunderi față de colectivitate și de semenii, nu are ce face.

Datoria faptei, păcatul egoismului, apartenența nu numai prin substanță, ci și prin răspundere la sobornicitatea națională, încrederea în contribuția efortului personal la modificarea destinului, suflul generos și jertfelnic, tot atâtea lozinci și tendințe descoperite azi odată pentru totdeauna de conștiința omenească și cari germinau în ortodoxie nu sunt posibile de auzit în filosofia dlui Blaga.

Fatalism, individualism monadic, indiferentism etic, sau mai degrabă tendință antietică, visătorie lipsită de răspundere, acestea sunt caracterele filosofiei dlui Blaga, direct opuse tendințelor eroice, comunitariste, altruiste a lumii tinere de azi, purtată de o mare încredere în comuniunea cu realitatea.

Filosofia de azi, ce palpita sub jarul marilor probleme comunitare și sociale, are o mare siguranță în întâlnirea omului cu realitatea și în datoria de-a o întâlni și de-a influența asupra ei, sau de-a asculta cu sentiment de răspundere poruncile ei. Pentru dl Blaga nu e pos-

bilă întâlnirea cu realitatea, odată ce nu e posibilă o oarecare cunoaștere pozitivă a ei.

Dl Lucian Blaga vorbește adeseori de spirit în cărțile Dsale. Dar nimic nu e mai absent în ea decât spiritul. E o filosofie a substanței, adică a desfășurării fatale și automate. Spiritul e libertate, e capacitate de decizie, e păcat și virtute, e răspundere, e har și blestem, e relație de iubire, e capacitate de determinare a destinului propriu și al altora, e dincolo și altceva decât automatism și fatalitate.

Filosofia dlui Blaga răsună în epoca noastră ca un syon întărit al unor vremi apuse, pentru cari realitatea încă nu se descoperise cu marile ei porunci și în marea ei complexitate de azi. Departe de-a anticipa un ev nou, asemănător celui mediu, cum se pretindea, ea e o apariție tardivă a trecutului raționalist, individualist și antispiritualist. Filosofia dlui Blaga e o poezie, construită de un suflet cu predispoziții de poet și tînzând să explice cu deosebire creația poetică.

Ea își va păstra, desigur, o importanță în istoria filosofiei din România, ca un sistem „interesant“ în rând cu altele sisteme „interesante“.

În nici un caz însă ea nu poate fi privită ca o expresie autentică a spiritului românesc și deci ca un punct de plecare pentru cugetarea românească viitoare.

Iar ca forță de dinamizare și înălțare a neamului, valoarea ei este minimă, fiind mai degrabă o piedecă decât un factor pozitiv.

Nu considerăm această filosofie ca pe cea mai contrară creștinismului și românismului.

Din nenorocire filosofia noastră de până acum e atât de străină de sufletul nostru și atât de infeodată unei epoci de gândire ce-a stat sub semnul negativismului spiritual, încât aproape toată e chiar mai ostilă în fond creștinismului, decât a dlui Blaga, denunțând pe de asupra o plictisitoare monotonie și aproape descurajând încrederea în puterile de creație variată a spiritului românesc.

Dacă am stărui cu toate acestea în mod deosebit asupra raportului filosofiei dlui Lucian Blaga cu creștinismul și nu ne-am gândit la o cercetare a altor sisteme filosofice din România din acest punct de vedere, cauza este a se afla pe de o parte în faptul că nici un alt filosof nu a contestat fătis Revelația divină și dumnezeirea lui Iisus Hristos, iar pe de alta în necesitatea de-a împrăstia un echivoc ce perzista în jurul filosofiei dlui Blaga. Despre alți filosofi români toată lumea știe că sunt la antipodul credinții creștine și nu mai era necesară o identificare a lor pentru a păzi pe cei ce vreau să rămână fideli creștinismului. Dl Lucian Blaga, construindu-și din termeni teologiei creștine o față atrăgătoare, ispitea lumea să se apropie de un interior în care nu se mai afla aproape nimic creștin.

Dsa vorbea de mister, de dogmă, de revelație, de parasidiac, de luciferic, de sofianic.

Nu e de mirare dacă s'a născut de aci un echivoc care i-a fost favorabil Dsale, însă care, dacă ar dăinu, dată fiind neacoperirea acestui vocabular cu fondul lui adevărat și creștin, ar putea să albească urmării tot mai periculoase pentru sufletul generațiilor tinere.

Sfârșit.

D. STĂNILOAE

văd că toți își ridică coifurile, își fac cruce și se avântă năvalnic din poziții spre dușman.

Cuvintele maiorului m'au impresionat până la lacrimi și nu știu de ce. Poate pentru că am văzut în gestul acesta, făcut în ceasul suprem, toată credința neamului nostru necăjit, care numai pe Dumnezeu l-a avut și numai cu ajutorul Lui a biruit toate amărăciunile istoriei lui trudite.

Nu m'am mai mirat de fapta maiorului, și nu l-am mai întrebat de ce a reparat biserica. Am înțeles marea prefacere ce se făcuse în sufletul său, în clipele grozave din fața morții și mi-am zis plin de evlavie: Doamne, cu câtă înțelepciune lucrezi Tu toate, spre binele nostru, »Doamne cât sunt de nepătrunse cugetele Tale și de neurmate căile Tale«.

P. P. B. R.

Bibliografie

Protoiereu Dr. Gh. Cotoșman, profesor la Academia teologică din Caransebeș: **Episcopia Caransebeșului**, Caransebeș, 1941, pg. 202.

Părintele Dr. Gh. Cotoșman este unul dintre cei mai serioși și mai fecunzi istorici ardeleni din generația tânără. A publicat până acum numeroase monografii istorice asupra unor localități bănățene, stărind în special asupra vieții lor bisericesti. În toate a dovedit o informație bogată, spirit științific și mare putere de muncă.

Lucrarea prezentă este o încoronare a acelor monografii și o consacrare a autorului. Cunoșcând limba sârbească și maghiară, Păr. Gh. Cotoșman a putut utiliza cu folos izvoarele străine, urmărind istoria episcopiei Caransebeșului dela începuturile ei din v. XV până la 1787 când, sub influința sârbească, s'a mutat la Vârșeț, ca după 80 de ani, la 1864, să fie reînființată de marele Mitropolit Andrei Șaguna.

Dr. Petru Rezuș, profesor la Academia teologică din Caransebeș: **Curs de Teologie fundamentală**, Caransebeș 1942, pg. 622.

Părintele Dr. Petru Rezuș, după ce ne-a dat o serie de monografii dogmatice, publică acum acest curs de Apologetică creștină, impunător prin extinderea lui și lăudabil prin străduința vădită de autor.

Desigur că într'un curs nu se pot desfășura satisfăcător toate marile și grelele probleme ale Apologetice, iar formele noi de apărare a creștinismului, impuse de spiritualitatea contemporană, mai puțin școlastică și mai mult convinsă de caracterul de taină al realității fizice, antropologice și sociale, nu s'au limpezit încă atât de precis ca să poată fi transpuse într'un Manual menit să dea studenților formulări pregnante.

Așa stând lucrurile, departe de a ne gândi să întâmpinăm Manualul Părintelui Rezuș cu pretenții prea exigente, îl socotim un ajutor binevenit pentru toți cei ce caută să și consolideze temelurile credinței și o nouă piesă apreciabilă în literatura noastră teologică atât de săracă.

Preot Dr. Ștefan Moldovan: **Concordatul în Dreptul Internațional și Concordatul Statului Român cu Vaticanul**, Sibiu, 1942, pg. 116.

Părintele Ștefan Moldovan înfățișează în această teză de doctorat, prezentată la Facultatea de Drept din Cluj-Sibiu, o succintă și clară expunere a argumentelor cari dovedesc lipsa de temeiuri juridice a Concordatelor în general și a celui dintre Vatican și Statul român în special. Problema Statului catolic ardelean și a Acordului, încheiat referitor la el între Statul Român și Vatican la 1932, este cercetată cu același spirit cumpănit și științific, rezultatele fiind identice.

Ne bucurăm când vedem câte unul din preoții noștri continuând preocupările cărturărești și intervenind cu competență în problemele la ordinea zilei.

D. S.

Inmormântarea fostului director Horia Teculescu

Sicriul cu rămășițele pământești ale mult regretatului *Horia Teculescu*, fost director al liceului „Principele Nicolae” din Sighișoara, au fost puse pe un catafalc în sala festivă a liceului, de unde, în 5 August, s'au transportat în biserica ortodoxă a orașului.

Služba religioasă a fost săvârșită, de un sobor de numeroși preoți, în frunte cu I. P. C. Sa arhimandritul-vicar dela arhiepiscopie *Teodor*, ca trimis al I. P. S. Sale mitropolitului *Nicolae* al Ardealului.

La jalnica ceremonie au fost de față, afară de membrii îndureratei familii, în mare număr intelectuali localnici și din alte centre ale țării: dela Iași, București, Brașov, Alba-Iulia, Dumbrăveni, [Dr. Il. Holom] Blaj ș. a.

După terminarea slujbei religioase, a cuvântat I. P. C. Sa arhimandritul-vicar *Teodor*, spunând despre defunct:

„Nu s'a cruțat pe sine și s'a dăruit până în clipa cea din urmă bisericii și catedrei. A fost un exemplu. N'a stat numai în brazda școlii, care rodește și creiază sufletele generațiilor. Pedagog literat și idealist neîntrecut, acesta a fost Horia Teculescu. S'a consumat prea din vreme și și-a dat din plin tot ce a avut mai nobil, înțelegând că orce slujbă este mare. Ca un mare pedagog a căutat să desgroape comorile din această regiune. A luat parte în toate corporațiile bisericesti și era un deliciu să-i ascuți verba lui neîntrecută. I. P. S. Sa mitropolit a rămas profund îndurerat de trecerea lui din viața aceasta. Exprim sincere condoleanțe îndureratei soții și fiilor. Dumnezeu să-i dăruiască odihnă veșnică”.

Au mai rostit cuvântări, arătând distinsa personalitate a dispărutului, pâr. protopop *Emilian Stoica* al Sighișorii, dl. *O. Ghișia*, inspector general șef, dl. *Dr. N. Căliman* din partea „Astrei”, dl. prof. univ. *I. Gherghel*, canonicul *I. Maior* ca reprezentant al mitropoliei Blajului, pâr. protopop *Al. Brotea* din partea foștilor colegi de școală, pâr. prot. *Al. Baba* aducând ultimul salut al P. S. Sale episcopului *Nicolae Colan* al Ciujului, dl. prof. *Gh. Babeș* în numele profesorilor, ear un elev în numele școlărilor dela liceul din Sighișoara.

Un lung cortegiu a pornit apoi dela biserică și a însoțit sicriul până la locul de odihnă eternă din cimitirul ortodox al cetății.

Cerc pastoral. În Duminică din 2 August 1942 s'a ținut, în parohia ort. rom. Araci, o impresionantă solemnitate creștinească. Preoțimea cercului religios Araci s'a întrunit în ședință pastorală, la care a participat un număr mare de credincioși.

După utrenie și sf. Liturghie s'a slujit sf. parastas pentru odihna sufletului răposatului paroh al Araciului și președinte al cercului, *Silviu Josan*.

A predicat la urmă părintele Gh. Iacob.

După masă preoții s'au adunat în ședință intimă de reconstituire, alegând președinte în locul vacant, pe I. P. C. Sa prot. Ioan Raftoiu ad. paroh. în Araci, iar secretar pe Pr. Iacob Gheorghe, adm. paroh. în Ariuș.

S'a alcătuit programul pentru restul anului hotărând ca în viitor cu ocazia fiecărei ședințe pastorale ținută în parohiile cercului să se facă colecte, sau să se poarte un disc, iar la încheierea activității pe anul curent suma realizată să fie dată, pentru ajutorarea celor lipsiți, Comitetului Județean de Patronaj.

Participant

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Din ordinul în rezoluție al dlui Mareșal

»Având în vedere situația de război, cei rămași în interior trebuie ca prin muncă și conduită să se arate demni de truda și sacrificiile celor de pe front.

Ceice în aceste vremuri își întrebuințează timpul în plimbări și distracții, ceice au ținută și atitudini destrăbălate, vor fi constrânși a înțelege realitatea.

Dacă tineretul feminin a suprimat pălăriile și ciropii din motive de economie, aceasta nu trebuie considerat ca un punct de plecare pentru a continua reducerea îmbrăcăminții.

Omul civilizat și bine crescut respectă regulile buneii cuviințe în orce împrejurări și își impune singur restricțiuni, când concetățenii sau rudele lui luptă pentru liniștea și siguranța lor.

Fardarea exagerată, coafuri extravagante, rochii prea scurte, atitudini nepermise în cinematografe, în grădini publice sau chiar pe stradă, bărbații cari sub pretextul excesului de căldură scot haina, își deschid cămașa la gât sau își suflecă mânecile în localuri publice sau pe stradă, ceice fac vacarm la manifestațiuni sportive și toți cei ce nu înțeleg a avea ținută și o conduită corectă, vor fi identificați de agenții de Poliție, înscrși în controale speciale și, în caz de recidivă, supuși la un regim de corecție în școli de reeducare sau lagăre.

Ceice și fac din desmăș o ocupație și vagabonzii vor fi trimiși în lagăre de muncă, copiii cari fumează arestași și predați familiilor prin poliție și în caz de recidivă trimiși la școli de corecție, etc.»

De pe Valea Jiului

— Fragment din scrisoarea unui preot —

... În ceea ce mă privește, sânt de puțin timp pe această binecuvântată Vale a Jiului, dăruindu-mă, împreună cu aceea a Mureșului, dinspre munții Moldovei, unde am păstorit. Dar, acest puțin timp mi-a format ferma convingere că: Muncitorimea română este — ca și țărâniea — în linia religiozității străbune. Ia-lă: „Oastea Domnului”, din diferitele parohii de aici, mai numeroasă — ca număr de membri — decât în multe părți; corurile bisericesti, formate din simpli muncitori și foarte rar din intelectuali, sânt la înălțime ce merită multă recunoștință; organizațiile tineresti la fel. Un singur lucru se preține cu săruință: Preotul să stea în fruntea tuturor la postul de veghe și comandă.

În vreme de război se verifică rezistența sufletească. Depresiunile morale vin în timpul și după aceste flagele. Ei bine, aș greși dacă aș afirma că au apărut semne care să ne dea de gândit. Singurul fapt că se lucrează și în zile de Sărbători — în interesul superior al Patriei — apare ca ceva deosebit. Aceasta însă, numai atât că, comandamentele naționale o vor cere.

Aici, în Valea Jiului, nu există muncitorime „neagră la față și înegrită la suflet”... Muncitorimea noastră va ieși cu mult mai oțelită, — așa cum vom ieși cu toții, căliți, din crâncena încercare a războiului. Numai să cadă pentru todeauna hidra roșie, promițătoarea nenorocită a „raului” pe pământ.

Pr. Andrei Ețtimie-Lupeni

On. Minister al culturii Naționale și Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, a bugetat pe ziua de 1 August 1942 următoarele parohii din Arhiepiscopia noastră:

1. Brașov—Schei 1 ca parohie protopopească.
2. Brașov—Blumăna II.
3. Brașov—Vechiu II.
4. Lupeni II.
5. Orăștie III.
6. Tohanul Vechiu.
7. Dobra—Jina din protopopiatul Sebeș.
8. Băgaciu cu filia Romanesti din protopopiatul Târnava.

O notă stridentă

Am mai avut ocazia să remarcăm: nu există act de unanimitate națională ca „Unirea” dela Blaj, să nu-și ridice glasul, producând o notă stridentă și dovădindu-se prin aceasta ca stând în afară de solidaritatea frățească a tuturor. Nu mai vorbim de „serviciul” pe care ni-l face în chipul acesta în mod permanent în fața străinilor „Unirea”.

Ultima manifestare de acest sens a monitorului blăjan se referă la alegerea P. S. Episcop *Nicolae Colan* la Academia Română. Într'un articol semnat de canonicul Gh. Dănilă, foaia aceasta, lipsită totdeauna de capacitatea de a sesiza tâlcul înalt și serios al anumitor momente și acte, profanează cu o vorbărie inoportună ceea ce înaltul Areopag al spiritului românesc a hotărât într'un moment de supremă reculegere și identificare cu conștiința națională.

În divorț cu ceea ce se cheamă finețe și tact, permanent agitata loită vorbește de influința „nefastă” a Sibiului la alegerea care s'a făcut, stabilește o paralelă cu alegerea lui Mangra, întrecându-se pe sine însăși în înșirarea de grosolănii.

N'avem lipsă să punem noi acum în lumină frumusețea atitudinii episcopului *Nicolae Colan*. Nici n'ar fi cu tact să o facem. Cugetul românesc a ratificat și ratifică în fiecare zi cu recunoștință această frumusețe, condamnând irresponsabila manifestare a „Unirii”.

Canonicul semnat al articolului, sfătuiră Academia ca pe niște preoți de pe Târnave, ar fi voit să fie tratat P. S. *Nicolae Colan* la fel cu P. S. *Iuliu Hosu*. Dar cum nici chiar ilustritatea sa nu îndrăznește să cugete că P. S. *Iuliu Hosu* ar fi putut fi ales membru activ, întrucât n'are nici o scriere, declară că Academia ar fi lucrat cel mai cuminte dacă ar fi ales pe amândoi episcopii membri de onoare.

Dar ce poți face, dacă P. S. Episcop a meritat mai mult, datorită activității sale empozante meritate? Să-l tai din statură, pentru a-l face egal cu altcineva și spre a fi pe placul „Unirii”.

Avem toată stima pentru P. S. episcop *Iuliu Hosu*, pentru identificarea Sa cu turma ce-o păstorește și pentru meritele naționale ce și le câștigă în felul acesta. Dar de-o activitate literară a P. S. Sale nu se știe nimic. Prin urmare membru activ al Academiei nu putea fi ales.

Dacă înaltul Areopag va găsi că poate alege pe cineva membru de onoare al său numai pe baza unor merite naționale, fără nici o activitate literară, poate să o facă. Dar P. S. Episcop *Nicolae Colan*, peste meritele naționale, are o impresionantă activitate literară care poate impune oricui și poate justifica alegerea P. S. Sale ca membru activ. D. S.

Conferință misionară. În ziua Schimbării la Față, 6 August 1942, credincioșii bisericii ort. române din Gura Sada și jur, prot. *Ilia*, au petrecut înălțătoare clipe de învioreare sufletească. Potrivit unei bune tradiții, pâr. prof. *Iuliu Josan* a fixat ținerea acestei conferințe în parohia cu veche biserică, un monument istoric.

Conform programului, preoții au fost prezenți la ora 7 dimineața, în frunte cu pâr. protopresbiter și au început mărturisirea credincioșilor.

După sf. Utrenie și Liturghie săvârșită în sobor, sub cerul liber lângă turn, într'un altar improvizat, a predicat la pricasnă Pr. V. Vlădăreanu, despre imperativul înierii și schimbării noastre, acomodat vremurilor actuale. Apoi s'a început sf. Impărtășanie, iar la sfârșitul Sf. liturghii a predicat pâr. prot. *Josan*, pornind dela citatul: „Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit, pe acesta să-L ascultați”.

După aceasta preoții se retrag în casa parohială, la o conferință intimă unde pâr. protopop ține să îndrume preoțimea pe căile bune de pastorație.

La ora 2,30 începe slujba Sf-tului Maslu, săvârșită în sobor de nouă preoți. Înainte de mîrugerea credincioșilor, a predicat Pâr. Dr. Romul E. Iacob din Bretea, pornind dela citatul din Psalmi... „Cheamă-mă pe Mine în ziua necezului tău”... După mîrugere a predicat pr. Traian Olariu, asupra importanței Tainei Maslului și a necesității rugăciunilor. E. S.

INFORMAȚIUNI

I. P. S. Mitropolit Nicolae a vizitat, Duminecă 9 August c., lagărul de prizonieri dela Vlădeni, ducând cuvânt de credință și întărire sufletească celor scăpați de vraja ateistă a regimului comunist. Darea de seamă despre această impresionantă vizitație arhierească, o vom publica în Nr. viitor al foii noastre.

Prorectorul și noul prodecan ai Universității Cluj-Sibiu. Următorii profesori se numesc, pe data de 1 August 1942, în calitate de prorector și prodecan, la Universitatea Cluj-Sibiu: Dl prof. *I. Lupas*, prorector al Universității din Sibiu; dl prof. *Constantin Petrescu Ercea*, prodecan la Facultatea de drept Sibiu; dl prof. *D. Popovici*, prodecan la Facultatea de litere Sibiu; dl prof. *Emil Pop*, prodecan la Facultatea de științe Timișoara; dl prof. *Iuliu Moldovanu* prodecan la Facultatea de medicină Sibiu.

Sprâjinitorii „Vieții Ilustrate“. P. S. Sa episcopul *Vasile* al Timișorii a binevoit să trimită suma de 2000 de lei, ca abonament de sprijin, pentru valoroasa revistă de familie „Viața Ilustrată“.

Pictarea bisericilor de către pictorii și zugravii autorizați. Potrivit ordinului ministerului de culte numai pictorii bisericesti autorizați de minister au dreptul a concura și lucra la pictarea, totală sau parțială, a bisericilor din țară, dacă aparțin confesiunii bisericli respective. Lucrări, ce depășesc suma de 800.000 lei, nu pot fi angajate decât prin instituirea de concursuri publice. Zugravii bisericesti, autorizați de minister, au dreptul să concureze și să lucreze până la valoarea de 80.000 lei, sub controlul și răspunderea unui pictor bisericesc autorizat, delegat de comisia specială a picturii bisericesti, și au dreptul să execute lucrări până la orice sumă la bisericile din parohiile rurale și până la suma de 300.000 lei la bisericile din parohiile urbane. Pictorii sau zugravii bisericesti au să prezinte la licitații autorizația în original.

Convocare. Despărțământul județului Sibiu al „Astrei“, convoacă adunarea generală anuală a *Despărțământului*, pe ziua de *Duminecă 23 August 1942*, în comuna *Săsăuși*, la ora 3 d. m., cu următorul program: Deschiderea adunării; cuvântul autorităților; alegerea comisiei (pentru examinarea raportului general; cenzurarea socotelilor și a proiectului de buget); raportul despărțământului pe anul 1941-1942; rapoartele comisiunilor; eventuale propuneri; închiderea adunării. — Este de dorit ca, la adunarea generală, să ia parte membrii comitetului despărțământului central județean, comitetul despărțământului de plasă al „Astrei“ Valea Hârțibaciului, cu sediul în Nocrih, precum și toți binevoitorii acestei instituții culturale. — Președinte: *Silviu Teșosu*, Secretar: *Ioan Dragomir*.

Caterisire. Diaconul *Iosif E. Naghiu*, impieșat la Consiliul eparhial ortodox român din Beiuș, născut în anul 1916, Septembrie 14, în comuna *Năsăud* din părinții: *Iosif Nagy*, de religie romano-catolică și *Roza Nagy*, născută *Fehér* de religie ev. reformată, de naționalitate (origine etnică) maghiar, trecut mai înainte la biserică ortodoxă și acum trecut la biserică greco-catolică unită, a fost pedepsit cu *caterisirea* de către P. Sf. Episcop *Nicolae* al eparhiei Oradea. Sentința s'a adus la cunoștința tuturor P. S. Chiriarhi din Biserică ortodoxă română și ereticului *Iosif E. Naghiu*.

Numărul adventiștilor de ziua a 7-a, în Vechiul Regat, este de 15.843 cari au, în total, 244 case de rugăciuni. Cei mai mulți adventiști de ziua a 7-a, în număr de 4215, cu 47 case de ru-

găciuni, se găsesc în Teleorman; urmează Prahova, cu 1243 sectari și 25 case; Ialomița, cu 958 sectari și 7 case, Ilfov, cam la fel; Dolj, cu 890 sectari și 22 case; Dâmbovița, cu 829 sectari și 18 case, R. Sărat, cu 664 sectari și 9 case; Bacău, cu 724 sectari și 9 case. În alte județe numărul lor este mai redus. Seciarii sânt, în majoritatea lor, unguri.

Punerea pietrelor fundamentale a bisericii ortodoxe din Zărnești — Brașov, cu hramul Sf. Arhangheli Mihail și Gavril, s'a făcut Duminecă trecută în prezența fruntașilor, țărani și intelectuali, din partea locului. După ce s'a citit actul de fundare semnat de cei prezenți, a urmat serviciul religios săvârșit de P. C. Sa p. pr. protopop *Vasile Stoicaneu*, înconjurat de un sobor de preoți. La acest prilej p. pr. protopop, luând cuvântul, a spus, între altele, că zărneștenii, prin ridicarea acestei biserici, se încadrează în ordinea, în disciplina și în strădaniile Mareșalului Ion Antonescu. A mai vorbit prefectul județului, dl *Drăgulescu*, accentuând că creșterea generației de astăzi și de mâne are să se întemeze pe credința strămoșească și pe munca ziditoare a neamului pornit să creeze o nouă viață și o nouă țară.

STIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 16 August 1942 servesc: prof. *Mih. Neagu*, preotul *Dumitru Călugăr Iosif Tint*; diaconii: *Anatolie Scurtu* și *Simion Macarie*. Predică: *Prot. M. Neagu*. După masă la ora 4, la Oastea Domnului predică *P. C. Nicolae Vonica*.

Poșta redacției

Pr. Al. L. în *S. Aveți dreptate*: cele trimse întrec, în extensiunea lor, cadrele rezervate obișnuitelor rapoarte. Cât pentru banchet, lumea înțeleghătoare și împune singură anumite restricțiuni, cerute de situația în care ne găsim cu toții.

Nr. 8601-942 1-3

Concurs din Oficiu

Se publică concurs cu termen de 30 zile pentru întregirea următoarelor parohii de *clasa a treia nou bugetate* și anume:

1. *Băgaci*, cu filia *Românești* din protopopiatul *Târnavă*,
2. *Dobra - Jina*, din protopopiatul *Sebeș*,
3. *Tohanul vechiu*, din protopopiatul *Bran*.

cererile de concurs, *timbrate în regulă*, vor fi înaintate la Consiliul arhiepiscopesc în Sibiu, care va întregi, aceste parohii prin numire.

Sibiu, din ședința secției bisericesti, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 11 August 1942.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 439-1942 (61) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de *cl. III-a Finteag*, cu filia *Coșești* din protopopiatul *Dobra*, județul *Hunedoara*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Până la transformarea școlii confesionale în casă parohială, parohia se va îngriji de locuință potrivită pe seama preotului.
3. Folosirea sesiunii parohiale de 6 jug. 900 st. p. teren arabil și fanaș și birul preoțesc utilizat în parohie și filie.
4. Folosirea cimitirelor I și II din mäteră și I din filie.
5. Lemne de foc din pădurea comună în mod egal cu credincioșii din parohie.
6. Stola uzitată în protopopiat.

cererile de concurs, însoțite de toate documentele necesare și de încuviințarea de candidare a *I. P. S. Mitropolit*, se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. al *Dobrei*, în termen.

Concurenții se vor prezenta, cu încuviințarea oficiului protopopesc, în vreo *Duminecă* sau *sărbătoare* în parohie la biserică, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Dobra, la 22 Iulie 1942.

Oficiul protopopesc ortodox român al *Dobrei*, în înțelegere cu Consiliul parohial din *Finteag*.

Pr. Adam Lăzărescu
adm. protopopesc

Nr. 325-1942 (62) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de *cl. III-a Blăjeni-Grosuri*, din protopopiatul *Zarand*, județul *Hunedoara*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Telegraful Român*.

Beneficiile:

1. Salar dela stat.
2. Stola obișnuită în parohie.

cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare și de încuviințarea de candidare a Prea Venerabilului Consiliu Arhiepiscopesc, — se vor înainta Oficiului protopopesc al *Zarandului — Brad*, — în termen.

Concurenții se vor prezenta cu prealabila încuviințare a Oficiului protopopesc, într'o zi de *Duminecă* sau *sărbătoare*, în parohie, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Brad, la 24 Iulie 1942.

Oficiul protopopesc ort. român al *Zarandului — Brad*.

Ioan Andrei
protopop

Judecătoria de pace *Mediș*,
Jud. *Târnavă-Mare*

Nr. G. 3538-1941 [64] 1-1

Publicațiune de licitație

Subsemnatul, prin aceasta public, că în baza deciziei N. 1632-1939, favorabil lui *Stoica Aurel* dom. în *Stenea*, repr. drin adv. *Dr. Victor Stirbeșiu* dom. în *Sighișoara*, contra urmărutei, domiciliată în comuna *Stenea*, pentru încasarea creanței de 1713 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de *1 Septembrie* 1942, ora 16, la domiciliul urmărutei în comuna *Stenea* Nr. 13 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 10 care de fân, 1 car economic, 1 stj. lemne de foc, și una șură acoperită cu țigă, toate în valoare estimativă de 12.000 lei. În caz de lipsă chiar și sub acest preț estimativ.

Dacă aceste obiecte sunt supra-sechestrate și de alți urmăritori, licitația este ordonată și în favoarea acelorora.

Mediș la 3 August 1942.

Grefier: *Zosim Curceanu*

Nr. 8811-1942 (50) 2-3

Concurs

La Mănăstirea dela *Sâmbăta* de sus e vacant postul de cântăreț bisericesc, pentru întregirea cărui se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în ziar.

Venitele sunt:

1. Salarul legal dela stat.
2. Locuință și toată întreținerea la mănăstire.

Candidații să fie necăsătoriți, sau cu gând de a se călugări și să aibă diplomă de absolvire dela școala de cântăreți bisericesti.

Sibiu, la 31 Iulie 1942.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 8607-1942

3-3

Concurs

Pentru întregirea a două posturi de pedagoage la școala normală de fete „*A. Șaguna*“ din *Sibiu* se publică concurs pe termen de 30 zile dela prima apariție în „*Telegraful Român*“.

Numirea în posturi se face pe data de *1 Septembrie* 1942 și vor fi retribuite cu un salariu brut de 6000 lei lunar.

Candidatele trebuie să fie de confesiune ortodoxă și să înainteze actele necesare pentru numiri în funcțiuni publice.

Sibiu, la 24 Iulie 1942.

Consiliul Arhiepiscopesc

(60) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de cântăreț în parohia nou înființată *Brădet-Acriș* (*Intorsura Buzăului*) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat, dacă va fi bugetat.
2. Venitele din parohie, conform uzului local.

3. Candidații vor prezenta Oficiului parohial pe lângă cerere următoarele acte: a) Diploma de absolvire a Școlii de Cântăreți D. Cuțanu din Sibiu.

b) Extras de naștere, c) Extras de botez, d) Certificat de moralitate. Doritorii au a se prezenta în termen la strană spre a fi cunoscuți de credincioși. Vor fi preferați cunoscătorii de note spre a conduce cor bisericesc.

Consiliul parohial al parohiei *Brădet-Acriș*.

Dr. N. Stinghe
adm. prot.

Nr. 693-1942 (57) 3-3

Concurs

În conformitate cu ordinul Preavenerabilului Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 6396 din 27 Mai 1942, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Telegraful Român*, pentru întregirea parohiei vacante, de *cl. II-a Fundata*, protopopiatul *Bran*.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Sesie parohială 19,123 jug. pădure în „*Preduș*“.

3. Venitele stolare aprobate cu ord. Nr. 4544-1929.

Cererile de concurs, provăzute cu toate documentele necesare și cu autorizația de a concura dela Preavenerabilul Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termen oficiului protopopesc *Bran*, iară concurenții se vor prezenta în parohie în vreo *Duminecă* sau *sărbătoare*, cu observarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul dreptmăritor.

Zărnești, la 1 Iunie 1942.

Protopop *Vasile Stoicaneu*

Nr. 74-1942 (63) 1-1

Concurs

Pentru executarea picturii murale și zugrăvitul Bisericli ort. rom. din *Secășel*, protopopiatul *Mercurea*, se publică concurs cu termen de 15 zile dela întâia apariție în *Telegraful Român*, în următoarele condițiuni:

1. Pictura și zugrăvitul se vor executa în conformitate cu devizul aprobat de Prea Venerabilul Consiliu Arhiepiscopesc, aflător la Oficiu parohial, unde se poate vedea în orice zi.
2. Ofertele vor fi închise și se vor înainta Oficiului parohial în termenul amintit, însoțit de garanția de 10% din costul lucrării, în bani sau efecte de stat.
3. Concurenții vor fi pictori autoriizați și nu vor putea pretinde spese de deplasare în acest scop.
4. Schelăria o dă parohia.

Secășel, la 12 Iulie 1942.
Pentru Consiliul parohial:
Pr. Nicolae S. Popa
paroh